

С Ив. Вазова се запознах по-отблизо през есента на 1920., когато почнаха приготовленията за неговия петдесетгодишен юбилей. Тогава той често идваше в Народната библиотека, станала вече средище на всяко културно начинание или тържество, особено ако то има връзка с литературата и изкуството ни.

Вазов идваше почти всеки ден, обикновено в часовете, когато нямаше посетители при директора или поддиректора. Интересуваше се да знае какви мерки се взимат и да „помоли“:

— Да не се прави много шум! Даже, ако може, да се отложи. Не е време за тържество. Цял народ е в скръб, земята ни е потопена в мъка..., думаше той, като се обръщаше към г. Чилингирова, член на юбилейния комитет.

И думите му не допускаха никакво съмнение в своята искреност. Той ги казваше с такава простота и наивност, които бяха всякога отличителни белези на неговата реч и неговите обноски. При почти всекидневните ни срещи аз не забелязах у него нито сянка от самомнение, високомерие, притореност, гордост или поза, свойствени на толкова други Аполонови чада. И сега като че го слушам да казва:

— Не! И защо толкова блясък? Знайте, ще накарат сърдцето ми да се пръсне от вълнение.

И ето, неговата внезапна смърт подкрепя думите му неопровержимо. Малко трябвало, за да спре да тупти това сърце, побирало в себе и отразявало тъй верно от половина век насам радостите и скърбите на цял народ.

Но особено мили бяха тези му простота и наивност в разговори, които не засягаха него. А той наистина отбягваше разговори за себе си. Не обичаше и голямо общество, говореше винаги на нисък глас и много малко. Макар видял и преживял много, той никога не се впускаше да раправя, а се задоволяваше само да слуша и да потвърди с по-силно поклащане на главата напред, с едно винаги будно пламъче в изразителните очи под нависнали бели вежди и с напирание напред със събраните показалец и среден пръст, между които винаги димеше цигара в кжсо янтърно цигаре:

— Да, така е. Аз...